

III. Sz
0127/2

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.

2817

PUBLIKACYE

ZE ZBIORÓW MUZEALNYCH.

II.
TEKST NAPISAŁ
WŁADYSŁAW STRONER.

5 ilustracji

LWÓW 1912. — NAKŁADEM ZARZĄDU MUZEUM.
Z Drukarni i Litografii Piller-Neumanna.

PAŃSTWOWE
ZBIORY SZTUKI

PIHS

2620 (2)

J.M.N.

64408

Tablica 6.

Gabinet hebanowy.

Robota augsburska, pierwsza połowa wieku 17.

Jest to typ sprzętu, który rozwinał się w wieku 16., najpierw w formie skrzyni prostokątnej, zamykanej klapą lub drzwiczkami dwuskrzydłowymi i mieszczącej wielką ilość szufladek i skrytek na przechowanie kosztowności, listów i t. p. W wieku 17. zmienia się gabinet w szafkę o formach architektonicznych, dekorowaną suto i wykвитnie markieteryą, snycerką, robotą złotniczą i malowidłami. Szafeczka ta wznosi się najczęściej na podstawie w kształcie stolika również bogato dekorowanego. W Niemczech zasłynął wyrobem gabinetów z początkiem wieku 17. Augsburg, skąd wytworne te sprzęty rozchodziły się na całą Europę i poszukiwane były nawet we Francyi jako »cabinets d'Allemagne«.

Gabinet nasz jest wykonany z drzewa furnirowanego hebanem. Podstawę tworzy stolik, którego blat dolny spoczywa na czterech nóżkach kulistych; dwie kolumnienki toczone i dwie półkolumnienki, oparte o tylną ścianę, dźwigają blat górny o brzegach profilowanych. Szafeczka z kilku części złożona wznosi się na cokule gładkim, opatrzonym dwiema szufladkami. Środkowa partya szafki, u góry i u dołu zamknięta występującymi, gładkimi gzymsami, w których mieści się po parze szufladek, jest pięciodzielna. Rozczłonkowuje ją troje drzwiczek w kształcie portali renesansowych, ujętych po bokach parami kolumn i uwieńczonych szczytami. Po za drzwiczkami mieszczą się w głębi rzędy schowków. Na zewnątrz dekorowane są drzwiczki płytkami z kości słoniowej, na których widzimy rysunki grawirowane

i napuszczone czarną farbą; przedstawiają one Minervę, walkę Herkulesa z lwem i postać męską w kostjumie wieku 17. Pomiędzy drzwiczkami mieszczą się w dwu rzędach pionowych po trzy szufladki. U góry część ta środkowa uwieńczona jest przerwana w środku galeryjką. Górna część szafki, trójdzielna o skrzydłach bocznych cofniętych, imitujących intarsyą mur testowany, dekorowana jest w części środkowej trzema plaketami z kości słoniowej, na których rysunki grawirowane wyobrażają trzy alegoryczne postacie kobiece. Górą biegnie galeryjka. Na wierzchu szafki osadzony rodzaj tabernakułu, na czterech kolumnach, z tyłu ścianką zamkniętą, uwieńczony galeryjką, u szczytu zakończony obeliskiem. Dekoracja gabinetu wykonana subtelnie markieteryą z wążuchnych pasieczków kości słoniowej, wypełnia z przodu i po bokach wszystkie pola, wnęki i gzymsy ornamentem ze splotów geometrycznych.

Wymiary stolika: wys. 73, szer. 109, głęb. 395 cm.

» szafki: wys. 170, szer. 108, głęb. 39 cm.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 7.

TACA SREBRNA, WYKUVANA.
WYRÓB NORYMBERSKI, WIEK XVII.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 6.

GABINET HEBANOWY.
WYRÓB AUGSBURSKI, WIEK XVII.

PIBS

Tablica 7.

Taca srebrna, wykuwana

Robota norymberska, wiek 17.

Taca srebrna, pierwotnie złożona częściowo, formy owalnej, posiada środek miernie wgłębiony, kresę poziomą, szeroką, z brzegiem wygniatanym w garbki naprzemian wypukłe i wklęsłe. Dekoracja w charakterze baroku niemieckiego, wykonana jest techniką wykuwaną oraz cyzelowaną, tło środka jest gładkie, polerowane, na kresie za pomocą punców groszkowane. Środek wypełnia wykonana w wysokim reliefie kompozycja figuralna: Wśród krzewów na tle architektury renesansowej, młody ogrodnik siedzący, z łopatą i z nożem ogrodniczym w ręku, zwraca się w rozmowie ku młodej kobiecie ku niemu pochylonej. Kobieta trzyma w ręku wazę z kwiatami, z poza niej wychyla się baranek. Wklęsłą ściankę okalającą obraz środkowy, obiega fryz ułożony z listowia doryckiego. Kresę wypełnia szeroki szlak ze skrętów gałęzi akantowych, przerwany środkiem, u góry i u dołu dwoma kartuszami, w których mieszczą się wgłębione palmety na tle wzoru łuskowego.

Na brzegu kresy wybite: Marka złotnicza miejska N, znak majstra, $\frac{HP}{S}$, znak probierczy i stempel uwalniający rządu austriackiego z r. 1809.

Szerokość tacy 36 cm., długość 39.5 cm., waga 695 cm.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 8.

WAZA PORCELANOWA.
Z FABRYKI W BARANÓWCE, POCZ. WIEKU XIX.

PTT

Tablica 8.

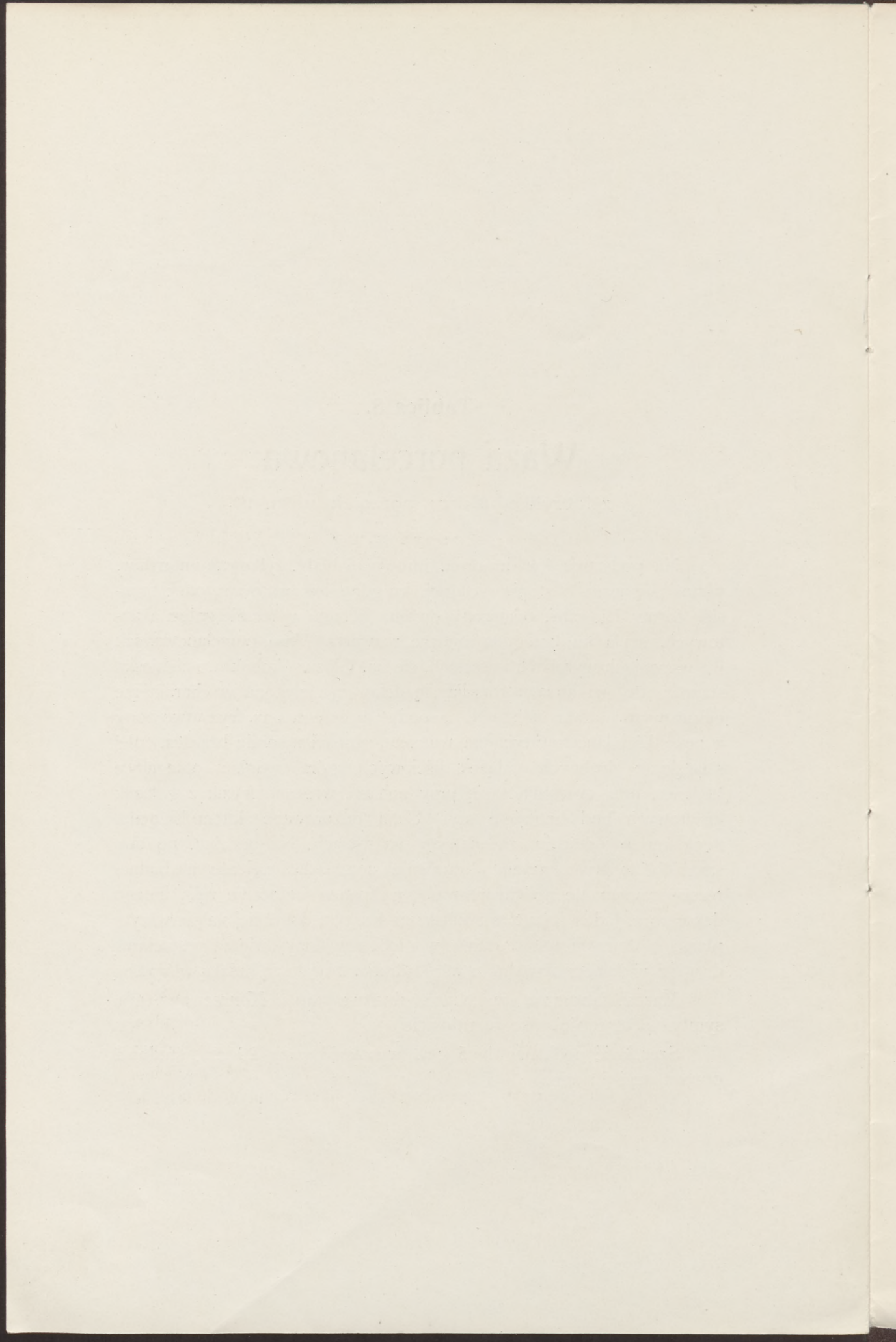
Waza porcelanowa

z fabryki w Korcu, początek wieku 19.

Na podstawie kwadratowej, imitującej biały, żyłkowany marmur, wznosi się waza o stopie okrągłej, ku górze lejkowato zwężonej; brzusec formy jajowatej, opatrzoney dwoma uchami w formie gałęzi akantowych, szyja ku brzegowi szeroko rozwarta. Masa porcelanowa, jak we wszystkich wyrobach koreckich, ciężka. Glazura kobaltowo-niebieska stanowi tło, na ktorem rozwija się dekoracja złożona w charakterze empirowym: szlaki na stopie, u spodu i u brzegu szyi, fryz utworzony z pęku liści lancetowatych na wierzchu stopy i u spodu brzuśca, dalej szlaczki z drobnych gałązek liściowych, górą i dołem obiegające brzusec, oraz zwieszające się przy uchach, wreszcie fryzik z gałązek kwiatowych pod brzegiem szyi. Ucha dekorowane złotem lśniącym i złotem o odcieniu zielonawym na liściach. Na brzuścu, po obu stronach, w prostokątnym obramieniu złotem dwa pejzaże, na białym rezerwowanym tle polichromowane, wykonane widocznie ręką innego dekoratora. Jeden pejzaż ze zwaliskami świątyni doryckiej na pierwszym planie, z domami wśród drzew w głębi, ożywiony dwiema postaciami, drugi z widokiem akweduktu wśród drzew, z postacią ludzką w środku.

Marka fabryczna wykonana złotem: napis *Korzec* nad nim symbol opatrności, oko w trójkącie

Szerokość podstawy 11.5 cm., wysokość wazy 29 cm., średnica otworu szyi 11 cm.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 9.

TALERZ FAJANSOWY
ROBOTY BERN. PALISSY'EGO. FRANCYA, OKOŁO POŁOWY W. XVI.

1882

Tablica 9.

Talerz fajansowy

roboty Bernarda Palissy, około połowy wieku 16.

Okaz ten posiada wszystkie cechy oryginalnych wyrobów słynnego ceramika francuskiego, Bernarda Palissy (1510—1590), którego dzieła w niewielkiej tylko liczbie przechowane są w większych muzeach europejskich.

Talerz formy owalnej, środek posiada płaski, kresę szeroką, pochyla. Czerep dość miękki, ścisły, lekki, z gliny bardzo miękkiej, białej ze słabym odcieniem żółtawym, powleczonej jest cieniuchną warstwą szkliw ołowianych, przezrzystych, barwionych w masie. Szkliwa te, posiadające niezwykle świetny blask kolorytu, są wynalazkiem Palissy'ego. Charakterystyczna dekoracja naczynia właściwa jest wszystkim wcześniejszym robotom tego ceramika. Składa się ona z rozmieszczonych na całej górnej powierzchni talerza, naturalistycznie wykonanych zwierząt i gałązek liściowych, występujących w pełnej niemal wypukłości i polichromowanych. Dekoracją tego rodzaju, która na naczyniu naszym, jak na wszystkich oryginalnych wyrobach Palissy'ego, odznacza się wielką dokładnością i ostrością szczegółów, wykonywał artysta za pomocą form, w których odciskał wprost ułożone na naczyniach cynowych zwierzątka i rośliny. Środek talerza zajmuje ryba, dokoła niej ułożone ślimaki, muszelki, chrząszcz; na kresie wśród gałązek lauru, róży, dębu i in. rozmieszczone są również muszelki, wśród których przewija się żmija, jaszczurka i żabka zielona. Tło środka, naśladujące wodę, niebieskawe, plamiste, tło kresy brunatno-czerwone, plamiste, koloryt zwierząt i roślin naturalistyczny. Spód naczynia, w tonach brunatno-czerwonych i zielonych, plamisty na wzór jaspisu.

Naczynie to, przed nabyciem do zbiorów naszych rozbite i następnie w ogniu spajane, ucierpiało wskutek nowego wypalenia, tracąc w niektórych partiach pierwotny blask szkliv kolorowych.

Długość 47·5 cm., szerokość 37 cm.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 10.

SIODŁO BOGATO DEKOROWANE HAFTEM.
WYRÓB KRAJOWY, WIEK XVII.

PL

Tablica 10.

Siodło (kulbaka).

Robota krajowa, wiek 17.

Siodło to stanowiło część bogatego rzędu, jednego z tych, jakich używali magnaci polscy do okazałego występu na zebraniach publicznych. Posiada ono kształt w Polsce przeważnie przyjęty. Łęk przedni wysoki, u wierzchu opatrzone jest kulą spłaszczoną, łęk tylny jest niski, szeroki o kształcie półkolistym. Siodło obite jest na skórze materyą ze złotej lamy, wyszywanej haftem wypukłym z nici srebrnej. Przedni i tylny brzeg siodła obite blachą srebrną, pozłocistą, dekorowaną rysunkiem grawirowanym i w głąb rytowanym. Blachy te są nadto wysadzane wyciętymi w rozmaite kształty geometryczne nefrytami, inkrustowanymi złotem i drobnymi turkusami; krajami brzegów biegnie rząd turkusów większych, osadzonych w okrągłych kasztach. Haft w arabeski liściowe z motywem jabłka granatowego, w obramieniu złożonym z palmet, posiada charakter ornamentyki bizantyńskoruskiej, tak samo, jak rysunek pokrywający blachy zwojami gałązek o liściach palmetowatych. Kształty nefrytów i inkrustowana ich dekoracja, równie jak technika inkrustacji, okazują wpływy tureckich tego rodzaju wyrobów.

Piękny ten okaz kunsztu hafciarskiego i złotniczego jest niewątpliwie wyrobem krajowym, wykonanym na wschodnich ziemiach Polski, najprawdopodobniej przez ormiańskich rękodzielników.

Długość siodła 48 cm., szerokość wraz z płatami bocznymi 107 cm.

